GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA: BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ḐI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.

România şi străinătate:

Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ:

la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:

O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămită.

Nr. 155. Vinerĭ, 13 (25) Iuliu. 1885.

Braşovŭ, 12 (24) Iuliu 1885.

Ḑilele aceste reuniunile gimnastice germane din tóte părţile s'au întrunitŭ în Dresda, capitala Saxoniei, la o serbare comună frăţéscă.

Serbările de feliulŭ acesta au de ordinarŭ unŭ timbru naţionalŭ pronunţatŭ. Şi de astădată au alergatŭ gimnasticii germanĭ din tóte părţile, şi cei din Austro-Ungaria, la Dresda, spre a documentá din nou solidaritatea ce légă pe Germanii din tótă lumea.

Intre óspeţii germanĭ se aflau în rêndulŭ acesta şi câţiva gimnasticĭ ungurĭ, séu mai bine ḑisŭ din Ungaria. Ei s'au dusŭ la Dresda sub conducerea unui profesorŭ de gimnastică din Pesta cu numele Bokelberg Ernő.

Bokelberg, se asigură, este unŭ hanoveranŭ maghiarisatŭ. Destulŭ că elŭ s'a urcatŭ pe tribună şi în numele colegilorŭ sĕi a depusŭ acolo o cunună cu o pantlică verde-albă-roşiă, pe care se aflá imprimată o inscripţiune maghiară.

După ce a terminatŭ discursulŭ sĕu, ce l'a ţinutŭ în limba germană, colegii sĕi Ungurĭ au strigatŭ din rĕsputerĭ „Eljen!" Atuncĭ s'a auḑitŭ unŭ murmurŭ putericŭ în sală întreruptŭ de strigărĭ: „Transilvania!"

Sgomotulŭ ajunse la culme când o mulţime de vocĭ pretinseră din tóte părţile, ca sĕ se depărteze cununa cu tricolorulŭ şi cu inscripţiunea maghiară. Unulŭ din Germanii, ce se aflá lângă tribună a luatŭ cununa ca sĕ o delăture. Atuncĭ a isbucnitŭ o viforósă aprobare în sală şi gimnasticii germanĭ strigau cu satisfacţiune: *„Asta'i pentru Transilvania!"*

Dér orĭ şi cum s'ar fi petrecutŭ lucrulŭ, faptŭ recunoscutŭ este că adunarea gimnasticilorŭ germanĭ din Dresda a sulevatŭ în urma unui impulsŭ momentanŭ cestiunea Transilvaniei, arătându printr'o demonstraţiune bătătóre la ochĭ adênca lorŭ nemulţumire cu purtarea celorŭ carĭ asupreseŭ aḑĭ acéstă ţéră.

Se întelege că atuncĭ, când vorbescŭ de Transilvania, Germanii se gândescŭ, nu la Românii de aicĭ, ci în prima liniă şi cu deosebire la fraţii lorŭ Saşĭ. Dér acésta nu schimbă nimicŭ din importanţa, ce-o are demonstraţiunea antimaghiară din Dresda, ca o dovadă reală că Maghiarii şi-au pierdutŭ cu desĕvêrşire simpatiele de carĭ se bucurau mai înainte la Germanĭ.

„Ni s'a datŭ o lecţiune bună la Dresda," esclamă foile maghiare, dér nu se gândescŭ seriosŭ la adevĕrata causă a demonstraţiunei amintite, nu vorŭ sĕ recunóscă, că atitudinea lorŭ faţă cu Saşii ardelenĭ şi cu celelalte naţionalităţĭ este causa, ci se mărginescŭ a acusá pe Germani de nepoliteţă şi lipsă de cavalerismŭ.

De aceea în locŭ sĕ se gândéscă seriosŭ că óre bine este sĕ continue o politică, care îĭ strică cu tótă lumea şi le perde tóte simpatiele, de carĭ se bucurau, cei dela ḑiarele maghiare se gândescŭ acum sĕ-şĭ rĕsbune Maghiarii asupra Germanilorŭ, îşĭ ḑicŭ că şi pân' acum au ţinutŭ prea multŭ contŭ de limba germană, găsescŭ că d-lŭ Tisza nu face bine, că lasă ca fii lui sĕ-şĭ facă studiele în Berlinŭ şi alte de aceste.

Ne tememŭ că astfelŭ „lecţiunea" va rĕmâné fără de folosŭ practicŭ şi va contribui numai a îndârji pe cei ce se credŭ infailibilĭ cu politica lorŭ suprematistă.

Nu voimŭ nicĭdecum sĕ luămŭ în apĕrare purtarea gimnasticilorŭ germanĭ faţă cu colegii lorŭ din Pesta, dér suntŭ momente, carĭ suntŭ predominate mai multŭ de sentimentŭ, decâtŭ de cugetarea rece şi la întrunirea din Dresda a isbucnitŭ sentimentulŭ naţionalŭ germanŭ manifestându-se în favórea Saşilorŭ din Transilvania.

Décă Maghiarii pân'acum au luatŭ în rîsŭ acestŭ sentimentŭ de solidaritate alŭ Germanilorŭ acum au ocasiune de-a se convinge, că au greşitŭ şi décă din demonstraţiunea antimaghiară dela Dresda tragŭ conclusiunea, că pe viitorŭ trebue sĕ fiă şi mai esclusivĭ şi mai netcleranţĭ, ca sĕ-şĭ rĕsbune, greşescŭ şi mai multŭ.

Faţă cu fapta lipsită de tactŭ a celorŭ ce au depărtatŭ cununa ungurésca dela tribuna vorbitorilorŭ în Dresda, nu putemŭ sĕ nu ne reamintimŭ nenumĕratele fapte de soiulŭ acesta, ce le comitŭ Maghiarii ḑilnicŭ în contra conlocuitorilorŭ lorŭ nemaghiarĭ, ofensândule sêmţulŭ de onóre şi sêmţulŭ naţionalŭ.

Ḑicemŭ şi noi, că li s'a datŭ Maghiarilorŭ o bună lecţiune la Dresda. Amŭ dori însă ca ei sĕ-o înţelégă şi sĕ îşĭ dea mai multŭ sémă de ceea ce facŭ, căcĭ nu va fi nicĭ spre binele lorŭ, nicĭ spre folosulŭ patriei, ca sĕ-şĭ audă odată din tóte părţile: Astai pentru Transilvania; asta'i pentru Croaţia, Astă'i pentru prigonirea scólelorŭ române; asta'i pentru maltratarea Sêrbilorŭ şi a Slovacilorŭ!

Judecătorii de sânge din Cluşiu.

Sub acestŭ titlu publică „Magyar Polgar" urmatorulŭ articulŭ de fondŭ scrisŭ cu multă şiretenia:

„Amarele tânguirĭ, cu carĭ foile naţionalităţilorŭ scriu necrologulŭ juriului de presă din Sibiu şi salută pe celŭ dela Cluşiu, arŭ putea trezi în cetitorĭ credinţa, că la ânteiu Augustŭ s'ar aduna în Cluşiu cine scie ce tribunalŭ de sânge şi s'ar începe unŭ generalŭ măcelŭ, orĭ că s'arŭ frige blânḑii ḑiariştĭ valahĭ şi saşĭ şi s'arŭ scóte apoi la vênḑare în frumósele bucătării poporale de lângă biserica cea mare ca friptură în micĭ bucăţĭ tăiată.

»S'a dusŭ libertatea! — rĕsună amarulŭ chorŭ şi pe orizontulŭ naţionalităţilorŭ se ridică negrii norĭ ai despotismului. Visătorii cetitorĭ ai »Gazetei« şi »Tribunei« vĕdŭ chiar cu ochii sufletului lorŭ, cum sfatulŭ de doispreḑece alŭ Cluşenilorŭ se ridică în haine roşii ca sângele în boltita şi întunecata sală a tribunalului, tîrîndŭ în faţă vitezele jertfe ale »causei naţionale,« puse în lanţurĭ şi aduse din găurile temniţelorŭ infectate de mucigaiu şi putrejune şi ridicându-le prin rafinate cruḑimĭ la rangulŭ de martirĭ alăturĭ cu Horia şi Cloşca.

»Celŭ ce primesce în Sibiu, Braşovŭ ş. a. o prietenéscă invitare tipărită pe hârtiă vênătă, ca sĕ se ostenéscă până la Cluşiu în edificiulŭ de columne din uliţa Farkas, îşĭ va lua ḑiua bună dela ai sĕi şi dela prietinĭ, îşĭ va face testamentulŭ, va lăsa ultimulŭ suspinŭ pe câmpulŭ libertăţii dela Blaşiu şi va ajunge apoi în gâtlejulŭ înfricoşatului Astaroth, ce se numesce Cluşiu. Nimicŭ de elŭ nu se va mai auḑi.

»Ai puté crede, că la ânteiu Augustŭ se începe unŭ astfelŭ de terorismŭ, căcĭ din aceea ḑi are valóre hârtia ministrului de justiţiă.

»Nu trebue sĕ ne mirămŭ dară, că gazetarilorŭ naţionalităţilorŭ nu le vine la socotélă împrejurarea, că de aci încolo nu vorŭ puté cleveti şi agita, ca până acum. Sub scutulŭ juriului de presă din Sibiu se sĕvârşia o sburdalnică şi neînfrênată agitare împotriva statului ungarŭ, ceea ce acum însĕ ar puté fi o petrecere mai gâdilitóre. Şi décă în interesatele redacţiunĭ domnesce pentru acésta amărăciune, cine sĕ se mâniă, dacă ei se vaetă de acéstă mare perdere, după cum se cuvine.

»Că în acéstă jelire cutare şi cutare fóiă naţională bănuesce mai dinainte juriulŭ de presă cluşianŭ, că-lŭ acusă a fi preocupatŭ şi nevrednicŭ de încredere: acésta trece peste marginile acestei jelirĭ, carĭ se potŭ erta foilorŭ din Braşovŭ şi Sibiiu sub împrejurărĭ aşa de deprimătóre.

»O fóiă întrébă, de ce n'au meritatŭ juraţii sibienĭ nicĭ o încredere şi de ce Cluşenii sĕ fiă mai vrednicĭ de încredere? Pe temeiulŭ acestei şirete întrebărĭ voesce apoi sĕ aducă pe cetitorii sĕi la conclusiunea, că juraţii din Cluşiu nu merită nicĭ o încredere şi că acum va veni la rêndŭ cestia probărilorŭ.

»Rĕspunsulŭ este firesce fórte uşorŭ. Tocmai aşa de uşorŭ precum amŭ trebui sĕ rĕspundemŭ, de ce noulŭ administratorŭ merită mai multă încredere, decâtŭ celŭ vechiu alungatŭ din pricină de necredinţă?

»Juriulŭ de presă din Sibiiu a doveditŭ prin mai multe verdicte, că nu voesce sĕ apere vaḑa statului împotriva periculóselorŭ şi asprelorŭ vătămărĭ. Uitându-şĭ de datoria consciinţei, pe care apĕrarea patriei şi-a ordinei statului i-a desemnat-o, a judecatŭ păcătoşesce şi a patentatŭ agitarea naţionalităţilorŭ ce devenia totŭ mai destrăbălată. A doveditŭ astfelŭ fiecărui cetăţénŭ vrednicŭ, că nu i se póte da încredere.

»Juriulŭ de presă din Cluşiu nu avŭ până acum ocasiunea, de-a se strînge la judecarea vre unui gazetarŭ alŭ naţionalităţilorŭ. In acéstă privire aşadară numai aceia potŭ sĕ pună la îndoială nepărtinirea şi dreptatea lui, numai aceia potŭ combate încrederea ce se póte pune în elŭ, carĭ se obicĭnuiseră cu gândulŭ că lorŭ tóte li se iartă.

»După cum suntemŭ convinşĭ, că juraţii cluşenĭ vorŭ folosi cuvenita stricteţă la eventualele pertractărĭ de presă împotriva celorŭ ce vatămă constituţia şi statulŭ şi aţîţă pe cetăţenĭ sĕ-lŭ dispreţuéscă şi sĕ-lŭ urască — totŭ aşa suntemŭ convinşĭ, că la noi nicĭ procurorĭĭ, nicĭ juraţii, nicĭ judecătorii nu vorŭ da nicĭodată pricina sĕ-i pótă acusa cineva de preocupaţiune şi de persecuţiune pornită din ură.

»Nime nu va glumi cu dreptulŭ, care ni s'a datŭ nouĕ de ministrulŭ de justiţiă. Aci fiecare e lămuritŭ, *că noi trebue sĕ îmblânḑimŭ pe agitatorĭ, dar pe lângă acésta sĕ băgămŭ de sémă, sĕ nu ne înmulţimŭ numĕrulŭ contrarilorŭ noştri prin unŭ zelŭ prea mare şi periculosŭ.*

»Datoria, ce o luămŭ asupră-ne la prima Augustŭ, are şi părţĭ de împăcare şi domolire. Şi noi le vomŭ înţelege şi acestea.

»Sĕ nu ne zugrăvimŭ dar cu colorĭ aşa de înfiorătóre pe judecătorii de sânge din Cluşiu!«

Serbarea gimnasticilorŭ germanĭ în Dresda şi Ungurii.

La 19 Iulie st. n. s'a întrunitŭ în Dresda alŭ şéselea congresŭ alŭ gimnasticilorŭ din Germania şi Austro-Ungaria, la care austriacii au fostŭ primiţĭ cu mare dragoste şi entusiasmŭ. Ackermann, consilierŭ intimŭ, a accentuatŭ în cuvêntarea de bunăvenire ideea unităţei naţionale. La banchetulŭ festivŭ naţionalulŭ deputatŭ Dr. Knotz din Boemia a ţinutŭ unŭ toastŭ plinŭ de inspirare:

»In posiţiunea, ce-o ocupămŭ aḑĭ, sub grele împrejurărĭ ne susţine o consciinţă: despărţiţĭ politicesce de patria germană, una suntemŭ cu toţĭ Germanii în direcţiune naţională, find-că nu suntemŭ isolaţĭ în familia popórelorŭ europene, ci suntemŭ unŭ liberŭ şi adevĕratŭ ramŭ alŭ marelui poporŭ germanŭ... Cu tótă separarea politică sĕ îngrijimŭ de intima legătură a prietiniei şi a rudeniei dintre Germanii Austriei şi Germanii Imperiului«...

Spre sfîrşitulŭ banchetului Bockelberg-Ernő, gimnasticŭ din Peşta, se suĭ pe tribună sĕ salute pe gimnasticiii germanĭ şi sĕ ofere o coronă de florĭ din Carpaţĭ cu panglice verde-albŭ-roşu şi pe ea cu o frasă ungurésca. Astă împrejurare a provocatŭ proteste. Preşedintele declară, că privesce corónа ca o salutare din Ungaria, o depărtă însĕ de pe tribuna oratorilorŭ, acă-

ându-o aprópe de ea; nemulțămindu-se nicĭ cu asta a- lunarea, depărtă cu totulŭ coróna.

Casulŭ acesta ocupă mereu opinia publică. Deputatulŭ Alexandru Hegedüs în calitatea-i de președinte lŭ reuniunei de gimnastică ungurescĭ publică o declarare, n care se cuprinde și învitarea trimisă lui și altorŭ ;imnasticĭ germanĭ din Ungaria să ia parte la serbările din)resda. Comitetulŭ reuniunei de gimnastică ungare nu 'a învoitŭ ca reuniunea să ia parte la serbare în corpore ‹u stégurĭ și embleme, și la propunerea președintelui s'a lecisŭ ca singuraticii să nu apară în uniformă la serbărĭ. Jngurii au mersŭ dar la Dresda ca privațĭ, dar ca óspețĭ nai dinainte anunțațĭ și primițĭ. Bockelberg a fostŭ trinisŭ să-șĭ lățéscă esperiențele ca profesorŭ de gimnastică.)ice, că ambele părțĭ — și Ungurii și Germanii — potŭ rage învĕțăturĭ din acestŭ casŭ.

Lui ›Nemzet‹ i se telegrafézá, că gimnasticilorŭ ingurĭ li-arŭ fi înmânatŭ președinții comitetului centralŭ lŭ festivității o declarare îmbucurătóre — subscrisă de lĕnșii. Președinții li-au înmânat'o în persónă.

Despre acéstă afacere se ocupă tóte foile ungurescĭ i suntŭ pline de amăriciune.

SCIRILE ĐILEI.

Cetimŭ în „Neue freie Presse“: „Din Pesta se anunță oficiosŭ, că bugetulŭ ungarŭ pentru anulŭ 1886 ırată o sporire a erogațiunilorŭ cu câteva milióne și o .coperire totŭ de felulŭ acesta. Astfelŭ contribuțiunea ıe spiritŭ, în urma reformelorŭ introduse, a adusŭ până ı sfîrșitulŭ lui Maiu a. c. mai multŭ cu $2^1/_2$ milióne lecâtŭ în trecutŭ. Ar mai fi de a se semnala perceperĭ nai multe la darea pe capitale împrumutate și pe întrerinderĭ, la tutunŭ și la competențe. Noi aflămŭ, că reılama oficiósă care i se face în totŭ anulŭ încă nainte bugetului ungarŭ, de astădată a cuccesŭ le totŭ rĕu. Dacă urcările de dărĭ se înghitŭ totdéuna prin cheltuielĭ nouĕ, atuncĭ se micșorézĭ de totŭ rospectulŭ de a delătura cândva deficitulŭ, deórece rebuie să se sfîrșéscă undeva și speranța în puterea lărilorŭ.“

—0—

După comunicatulŭ oficialŭ din „Budapesti Közlöny,“ n anulŭ trecutŭ s'au deschisŭ în Ungaria 360 de con:urse, de fiecere ḑi unulŭ. In ântéia jumĕtate a anului 885 s'au deschisŭ deja 311 concurse, prin urmare, în :omparațiă cu anulŭ trecutŭ aprópe îndoitŭ.

—0—

Economii din comunele Țĕrii Bârsei suntŭ fórte în:rijațĭ din causa arsurei de splină, ce seceră vitele corıute mai în fiecare comună și mai în fiecare ḑi.

—0—

In Porcestĭ unŭ d. Barthmes a ucisŭ unŭ porcŭ sĕlıaticŭ de o mărime deosĕbită în noptea de Marțĭ spre lercurĭ.

—0—

›Budapester Tagblatt‹ scrie: ›Da, orĭ câtŭ de tristŭ, ar e faptă că neguțătorii au cassele góle. Conducĕtoulŭ-dirigentŭ alŭ unui oficiu de comunicațiune de aci e-a comunicatŭ înainte cu câteva ḑile, că în timpulŭ în urmă a primitŭ aprópe o miiă douĕ sute de cererĭ entru posturĭ de conducĕtorĭ și încă dela ómenĭ, a căorŭ inteligință dovedea că aceștia au avutŭ ḑile mai une, adecă dela neguțătorĭ sĕrăcițĭ și industriașĭ, carĭ e rugau cu sufletulŭ nĕcăjitŭ pentru ocupatiunea acésta ıodestă, dar sigură. Fórte significative au fostŭ și eslicările date de aceștĭ vrednicĭ de compătimire. ›Ce ne)losescŭ nouĕ espoșițiile pompóse, când ne lipsesce lurulŭ, prin care să ne câștigămŭ pânea de tóte ḑilele, ând ne lipsescŭ comandele pentru a cărorŭ esecutare se ıțelege că nicĭ n'amŭ avé banĭ?‹ Nicĭ lucru, nicĭ creitŭ! Douĕ rele, de ajunsŭ pentru a ucide fiecăruia piăerea și puterea, și care ar trebuí vindecate, dacă nu oimŭ ca resultatele practice ale espoșiției nóstre să fie ula. Nu trebue să ne lăsămŭ înșelațĭ: Espoșiția o costă e Ungaria mai multŭ decâtŭ s'a credutŭ. Cu tóte că omnesce pe terenulŭ economicŭ o stagnațiune generală,)tușĭ tótă lumea a făcutŭ pentru espoșiția pregătirĭ, carĭ u întrecutŭ puterile singuraticilorŭ; s'au luatŭ angajaıente, pe care e anevoiă, dacă nu chiar imposibilŭ, a le ıplini.‹

—0—

Ca ucigașĭ ai judelui Vasile Megdanŭ din comuna ;ibotŭ, lângă Orăștiă, despre care casŭ amŭ comunicatŭ, untŭ bănuițĭ trei locuitorĭ de acolo: Nicolae Miclea, fra-e-sĕu Vasilie Miclea și Ignațiu Viorelŭ, pe ale cărorŭ ıfe s'au găsitŭ pete de sânge. Gendarmeria i-a arestatŭ.

—0—

Doctorulŭ Obedenaru, ministrulŭ plenipotențiarŭ lŭ României la Atena, a încetatŭ din viață. Doctorulŭ)bendenaru, ḑice ›Romånulŭ‹, a adusŭ marĭ servicii țerei tâtŭ ca omŭ de sciință și profesorŭ la facultatea de meicină din Bucurescĭ, câtŭ și în totŭ timpulŭ carierei ale diplomatice ca scriitorŭ și ca prim-secretarŭ la toma, și acum în urmă ca ministru la Atena. Mórtea doctorului Obendenaru este o perdere pentru țĕră. — De asemenea a încetatŭ din viață princesa Stirbei. Mamă modelŭ, soțiă virtuósă, princesa Stirbei lasă în urmă'i o neuitată amintire. Séracii cu deosebire multŭ vorŭ plânge pe binefăcĕtórea lorŭ, scrie „Romånia“.

—0—

In curĕndŭ se va sĕrbători în Francia alŭ treilea centenarŭ alŭ poetului Ronsard, scrie ›Voința Națională‹. Se scie că una din cele mai frumóse poesii ale representantului României la Parisŭ, d. V. Alexandri, e intitulată „Banulŭ Mărăcine“ (Ronsard.)

—0—

Poliția din Bucurescĭ, spune „V. Națională,“ a pusŭ mâna pe unŭ escrocŭ de prima ordine. Ea observa de câtva timpŭ că unŭ francesŭ, care își ḑicea Bandeau și care se dedea dreptŭ architectŭ, făcea cheltuielĭ fórte însemnate. Banca națională unde Bandeau depusese 20,000 lei avŭ și dênsa óre-care bănuielĭ asupra provenienței acestorŭ banĭ; ceea-ce întărĭ bănuielile, e că Bandeau dĕduse o adresă falsă. D. prefectŭ alŭ poliției luândŭ lucrulŭ în mai de aprópe cercetare, constată mai ântéiu că femeea, cu care Bandeau venise din Paris și pe care o dedea dreptŭ fiica lui, nu era decâtŭ amanta sa. Grațiă iscusinței prefectului, în curĕndŭ se și constată, că Bandeau nu era altulŭ decâtŭ unŭ anume Bolz, născutŭ în Strasburg, și care ca doctorŭ alŭ unei așa numite „Caisse financiere del'Ouest“ din Paris a sustrasŭ mai bine de 500,000 lei depunĕtorilorŭ. Intre altele s'a găsitŭ la Bolz o scrisóre a surorii sale, prin care ii anunța că a fostŭ osânditŭ la 5 anĭ de închisóre. S'a făcutŭ cunoscută legațiunii române din Paris acéstă captură importantă.

—0—

Concertŭ în grădina Nr. 1. Mâne, Sâmbătă în 13 (25) Iuliu, capela orășenéscă sub conducerea d-lui A. Brandner va da unŭ concertŭ în grădina Hotelului Nr. 1, esecutându-se, la cererea publicului, și frumosulŭ Potpourri ›Calĕtoria prin Europa‹. Biletele de permanență suntŭ valabile.

Năsdrăvănii de renegatŭ.

Rodna vechiă, 19 Iuliu 1885.

Comuna Rodna vechiă (vechia colonia romană Ruconium) este așeḑată în colțulŭ nordŭ-osticŭ alŭ Ardealului în graniță și cu pasurĭ spre Bucovina, Moldova și Maramureșŭ, încunjurată jurŭ împrejurŭ de munțĭ marĭ. Din munții Rodnei isvorăsce Someșulŭ mare, ér din sînulŭ lorŭ se scotŭ încă din timpii vechĭ metale, precum: plumbŭ, cositorŭ, argintŭ și puținŭ aurŭ. Ținutulŭ în genere e fórte romanticŭ, în deosebĭ însĕ în decursulŭ verei, deórece se află multe isvóre de apă minerală, unele provĕḑute și cu scalde, și astfelŭ cercetate de mulțime de străinĭ. După statistica din 1881 în acestŭ orășelŭ locuescŭ peste 3000 suflete, dintre carĭ 2100 suntŭ Românĭ, ocupându-se cu economia vitelorŭ și cu lemnăritulŭ, vre-o 800 suntŭ strĕinĭ precum: Maghiarĭ, Germanĭ, Slavĭ, Jidanĭ, Armenĭ, Țigani etc., aplicațĭ fiindŭ cei mai mulțĭ la lucrarea minelorŭ, apoi ca servitorĭ la privațĭ sĕu susținêndu-se ca ḑilerĭ. Tóte naționalitățile afară de Jidovĭ, carĭ ținŭ la caracterulŭ lorŭ, au fostŭ conscrise între Maghiarĭ, așa încâtŭ numĕrulŭ lorŭ în acéstă comună e stabilitŭ la câteva sute, cu tóte acestea însĕ dintre toțĭ abia vei afla 6—7 familii carĭ se vorbéscă și ungurescе, toțĭ vorbescŭ numai românesce și trăescŭ în armoniă cu poporulŭ dela care se susținŭ, afară de câțiva, carĭ stau în atingere mai de aprópe cu domnii renegațĭ dela administrația montană, carĭ și-au pusŭ de cugetŭ a maghiarisa și a rupe pacea și buna înțelegere între locuitorĭ.

Acei domnĭ toțĭ suntŭ renegațĭ după cum îi arată și numele: Dr. Kádár Antal românŭ de origine, dér acum conducĕtorulŭ și celŭ mai periculosŭ vrăjmașŭ alŭ Românilorŭ în ținutulŭ acesta, după cum voiŭ arĕta mai la vale. Amintescŭ aci, că odată învitatŭ fiindŭ la o ședință a comisiunei sanitare a trasŭ cu cerusă roșiă în lista de învitare peste numele sĕu scrisŭ Dr. Cádár Antoniu, scriindŭ mare Dr. Kádár Antal. Totŭ de céta lui se țină încă renegații periculoșĭ: Vizner, Fischer, Iungs, Sziklai (Schellberger) etc. Aceștia apoi voescŭ să facă minunĭ în ținutulŭ acesta, se folosescŭ pentru asta de ómenĭ slabĭ de ângerŭ, dintre carĭ primo trebue să amintescŭ pe domnulŭ pretore cercualŭ Ioane Isipŭ, românŭ bunŭ mai înainte, susținutŭ în postŭ de Românĭ, ér acum devenitŭ unélta și slugă plecată a renegațilorŭ, cu carĭ 'șĭ petrece, și în voia și favórea acelora își folosesce tótă puterea ce i s'a datŭ în mână din partea Românilorŭ, ceeace vorŭ documenta esemplele clare ce urméză; carĭ după cum au indignatŭ pre toțĭ Românii binesimțitorĭ din locŭ și jurŭ carĭ le cunoscŭ, așa credŭ va indigna și pe publiculŭ mare, spre a cărui aprețiare și judecare le aducŭ.

Mai în sĕptĕmânile trecute a mersŭ dlŭ pretore cu Dr Kádár spre a visita stațiunile balneare dela Sângeorgiu Năsĕudului. Aci d-lorŭ au intimidatŭ și îndemnatŭ óspeții să părăséscă scăldile acele și să mérgă sĕu acasă sĕu la băile din Domhát lângă Rodna, carĭ suntŭ proprietatea unui conte maghiarŭ și unde numai Maghiarĭ suntŭ și a cărorŭ medicŭ pân' acum e Dr. Kádár, firesce de a nu da banii, ce-i speséză óspeții la scălḑĭ, Românilorŭ, (Societatea Hebe carea le ține în arêndă pe 30 de anĭ) ci a'i preda fără folosŭ în Domhát, care e o scaldă decăḑută și puținŭ folositóre. Nu le-a succesŭ însĕ, căcĭ cei competențĭ aflândŭ intențiunea rĕutăciósă le-a prevenitŭ pasulŭ cutezătorŭ; și-a trămisŭ însĕ Dlŭ pretore la Domhát lăudata'i soțiă, care e chiar maghiarisată, și în casă numai unguresce vorbesce și numai opurĭ ungurescĭ ține și póte și cetesce, firesce la comanda D-rului Kádár, căruia îi arată orbii cea mai órbă supunere și alipire.

Totŭ în timpulŭ din urmă cam în 7 Iulie vine unŭ circŭ din Bucovina la îndemnulŭ d-lui pretore la Rodna, spre a escamotá banii sĕrmanilorŭ locuitorĭ. Comediantulŭ își împodobeşte circulŭ în vêrfŭ cu o flamură mare tricolorŭ românescŭ, ér de laturĭ cu mai multe steguleţe românescĭ și ungurescĭ, și asta din propriulŭ îndemnŭ, cugetândŭ că va avea mai mare folosŭ și va atinge mai multŭ pe Românii, carĭ suntŭ în maioritate absolută nu numai în comună, dér în totŭ ținutulŭ. Așa au statŭ flamurile românescĭ vre-o 2 ḑile, deși pe renegațĭ îi împungea în inimă și în ochĭ și'șĭ esprimau ura și desgustulŭ în diferite forme. Mișcarĕ însĕ totulŭ pentru a trage josŭ flamurile, ceea-ce se și întêmplă la comanda d-lui pretore Issipŭ românulŭ, după cum chiarŭ comediantulŭ a mărturisitŭ. Astfelŭ a 3-a ḑi ne treḑimŭ cu o flamură mare tricolorŭ ungurescŭ în vêrfulŭ circului și mulțime de steguleţe ungurescĭ pe lăturĭ așeḑate în loculŭ celorŭ românescĭ, la porunca amintitului domnŭ și la îndemnulŭ renegațilorŭ, a cărorŭ voiă o împlinesce mereu fără mustrare. Românii își cugetau, décă mântuirea Ungariei și națiunei maghiare atêrnă și dela nisce stégurĭ ce se așéḑă pe comedii, atuncĭ e slabă speranță de mântuire. Au statŭ stégurile ungurescĭ trei ḑile, până în 11 Iulie ḑiua de Sânpetru și ḑi de têrgŭ în Rodna, când comediantulŭ fŭ arĕtatŭ că n'are concesiune, căcĭ d. solgăbirĕu deși l'a chematŭ pe aci, totușĭ încă nu i-o esoperase și așa fŭ opritŭ a juca mai departe din partea primarului. D. pretore însĕ prin mandatŭ espresŭ i-a concesŭ să jóce în ḑiua aceea până séra, ér a 2-a ḑi, 12 Iuliu, l'a citatŭ la lege, l'a opritŭ a mai juca, și l'a pedepsitŭ cu 5 fl., căcĭ a jucatŭ fără de concesiune făcêndŭ responsabila primăria pentru faptulŭ îndeplinitŭ la consultarea și cu aprobarea d-sale.

Totŭ Sâmbătă în 11 l. c. i s'a datŭ sfatulŭ comediantului din partea unui june inteligentŭ romanŭ, că pre lângă flamurile ungurescĭ ai putea pune și unulŭ românescŭ, cu atâtŭ mai vêrtosŭ că din începutŭ au fostŭ cele românescĭ, și totŭ publiculŭ care îi făcea câștig era românŭ. Comediantulŭ în propriu'i interesŭ ascultă sfatulŭ și puse în vêrfŭ stégulŭ mare românescŭ, care ilŭ avea gata, pre când cele ungurescĭ le-a făcutŭ cumpĕrândŭ materiă din locŭ și numai în urma mandatului. Asta i-a înfuriatŭ pe renegațĭ ca colórea roșiă pre bivolĭ, au făcutŭ svonŭ mare, până în urmă pretorele, după-ce a statŭ 2 óre celŭ românescŭ, a ordonatŭ să fiă luatŭ érășĭ josŭ înlocuindu-lŭ cu celŭ ungurescŭ. Aflândŭ totodată numele acelui june care a datŭ sfatulŭ memorulŭ și pe care renegații ilŭ urmăreau mereu, ca Românŭ bunŭ dechiaratŭ și resolutŭ ce este, s'au bucuratŭ și după obiceiulŭ lorŭ facŭ arĕtare și prin oficiulŭ cercului, o înaintéză la comitatŭ, acusândŭ pe tinerŭ ca pe unŭ agitatorŭ, că a ruptŭ flamurĭ ungurescĭ, le-a defăimatŭ, că e periculosŭ statului și alte multe calumnii. In urma acestei arĕtărĭ, la 19 l. c. ne trezimŭ în locŭ cu procurorulŭ regescŭ, cu unŭ jude învestigatorŭ și cu unŭ cancelistŭ, venițĭ de a delătura periculului pentru statŭ și a deține pre junele periculosŭ. Citéză și ascultă martorĭ dresațĭ, și în urmă pe tinĕrŭ, care nevinovatŭ fiindŭ a și negatŭ totulŭ.

De altcum verdictulŭ finalŭ încă nu s'a pronunțatŭ, până ce'și va face procurorulŭ actulŭ de acusațiune la tribunalŭ, care resultatŭ ilŭ voiu comunica ulteriorŭ. Era mirare mare décă dețineа pe june, pe când magistrulŭ poștalŭ, care a defraudatŭ 1475 fl., e încă pe piciorŭ liberŭ, dér asta n'a făcut'o. Prin fapte de astea de sigurŭ vomŭ iubi pe Maghiarĭ, vomŭ stima pe renegațĭ, ér d-lui pretore Issip îi vomŭ mulțămĭ specialŭ pentru bunavoință.

M. Scaevola.

Brigandagiulŭ în Serbia.

In timpulŭ din urmă a luatŭ brigandagiulŭ în Serbia astfelŭ de proporțiunĭ, încâtŭ guvernulŭ s'a vĕḑutŭ silitŭ să ia mĕsurĭ energice și să dispună urmărirea bandelorŭ de către gendarmăriă și armată. In unele cercurĭ urmărirea a avutŭ succese, prinḑêndu-se peste cinḑecĭ de briganḑĭ și alțĭ indivizĭ bănuițĭ. Dar cu tóte acestea aparŭ bande nouĕ și încă atâtŭ de numĕróse, încâtŭ nesiguranța persónei și proprietății în țĕră cresce în modŭ

grozitorŭ. Pe la Drina cutrieră o bandă de 40 de enĭ, fără ca colónele trimise în contra lorŭ sĕ-i pótă inde, fiindŭ terenulŭ greu de percursŭ. Poporaţiunea ă e vinovată de întinderea brigandagiului, dice unŭ respondentŭ alŭ lui »N. fr. Presse,« de órece le dă ndiţilorŭ pretutindenea adăpostŭ, şi astfelŭ se paraéză tóte mĕsurile luate de autorităţĭ pentru prinderea rŭ. Guvernulŭ a făcutŭ trista esperienţă, că bandele ntŭ compuse totŭ din indigenĭ şi încă din ţĕranĭ avuţĭ, rĭ esercită acéstă meseriă de plăcere, comiţĕndŭ şi te îngrozitóre. Banda dela Drina pĕtrunde şi pe te oriulŭ bosniacŭ şi herţegovinénŭ, pentru ca sĕ se proţioneze. De aci apoi sgomotele, că Bosniacii şi Herţovinenii se revoltă. Asemenea bande se află şi în urile Valjevo şi Urica, precum şi pela Budnic şi în ea Timocului. Acestea din urmă se dice că suntŭ npuse din fugarii sêrbĭ în Bulgaria, cu scopŭ d'a orisa bande de insurgenţĭ, ca sĕ pregătéscă o nouă relă a radicaliloră. In cercurile înalte însă nu li se ibue acestorŭ bande nicĭ o tendinţă politică, deórece ntŭ compuse numai din vagabundĭ. Banda lui Jova, e se adăpostesce în pădurea Mustafic, călcă deunădile genţa, dar neisbutindŭ încercarea d'a-şĭ procura banĭ cheltuială, călcă pe unŭ ţĕranŭ avutŭ din Misljencovac, uă 200 de galbenĭ şi apoi omorî pe ţĕranulŭ şi pe ia sa. Căpitanulŭ brigandŭ Jova şi şése din tovaĭ săi au fostŭ prinşĭ în dilele acestea. Toţĭ, chiar şi a, suntŭ ţĕranĭ cu stare bună.

Raportŭ poliţienescŭ.

Braşovŭ, 8 Iuliu 1885.

Cu 1 Iuliu c. a espiratŭ dispositiunea luată de cătatulŭ oraşului în contra câniloră, în speranţă că nu se mai da motivŭ d'a se introduce din nou acea mĕsură, fiindŭ că din comunele învecinate cu Braşovu rĕtăi p'aci mulţĭ cânĭ fără stăpânŭ, pentru ca sĕ se înre orice periculŭ provenitŭ din casurĭ de turbare, cătatulŭ a luatŭ iniţiativa şi a făcutŭ paşii necesarĭ, ca tulŭ de dare pentru cânĭ sĕ se aplice în tóte coele municipiului Braşovŭ. De altmintrelea căpitănaoraşului va esercita celŭ mai strictŭ controlŭ cu prila cânii nesupuşĭ dării.

In modŭ bătătorŭ la ochĭ cresce numĕrulŭ sinucirŭ, nu mai puţinŭ ca numĕrulŭ smintiţilorŭ. In a jumĕtate a lunei trecute rareorĭ a trecutŭ di, în sĕ nu se anunţe unŭ casŭ de sinucidere séu de tire. Astfelŭ Iohann Lutsch, născutŭ în Făgăraşŭ, uia la vĕduva Rosina Boltesch, după ce a datŭ împuşcăturĭ asupra numitei vĕduve şi asupra fiicei teia, cu o a treia împuşcătură elŭ 'şi-a luatŭ viéţa. 16 Iuniu, Robert Freitag, născutŭ în Naumburg, care de mulţĭ anĭ în serviciulŭ măcelarului de aci Wocet, tăiatŭ vinele pulsului dela amêndouĕ braţele, dar grabniculŭ ajutorŭ medicalŭ a scăpatŭ cu viaţă; după ecare însă s'a internatŭ în casa de sănătate (Petcuţŭ), ŭ smintitŭ. Totŭ în Iuniu s'a spêndurată hamalulŭ y Ianos, din causa sĕrăciei. In 5 Iuliu, calfa de croiVarhegyi (Bodohö) Ferenz s'a găsitŭ spêndurată în a Rahado. Dar descoperindu-se la gatulŭ spêndurao rană de înjunghiare, şi după cercetarea medicibănuindu-se că s'a comisŭ o crimă, s'a făcutŭ arĕla autoritatea competentă.

Motivulŭ acestorŭ apariţiunĭ triste trebue căutatŭ ecădinţa comerciului şi industriei, căcĭ se măresce odŭ îngrozitorŭ numĕrulŭ proletariatului fără ocune şi fără adăpostŭ, aşa că trebue sĕ privimŭ cu mă la consecinţele acestui faptŭ.

In timpŭ de abia 14 dile s'au internatŭ în casa nătate (Petcuţŭ) 4 smintiţĭ, dintre carĭ numai prota Gerhs Rosa şi calfa de pălărierŭ Nagy Ianos eliberatŭ ca vindecaţĭ, pe când ceilalţĭ şi anume de postovarŭ Lukas Frölich şi notarulŭ din Predélŭ nŭ Bartok au fostŭ trimişĭ în institutulŭ de nebunĭ Sibiiu. Celŭ din urmă a şi muritŭ deja. (Casulŭ chreiber şi Cucera, întemplatŭ în Deva, e cunoscutŭ rorŭ noştri din corespondenţa ce amŭ primit'o de despre acéstă nenorocire.)

La 1 Iuliu, pela 10 óre séra, chelnérulŭ Carol zer a fostŭ atacatŭ, fără nicĭ unŭ motivŭ, pe când ea acasă în Braşovu-vechiu de servitorulŭ Radu şiu, trântitŭ la pămêntŭ şi lovitŭ cu piciórele şi cu ii. Fiindŭ arestatŭ şi întrebatŭ despre motivulŭ séle, după ce la începutŭ a negatŭ, mărturisi în că a făcut'o fiindcă „a fostŭ bétŭ.“

In dilele trecute gendarmeria isbuti sĕ aresteze pe Spiridon alias Folea, bănuitŭ într'unŭ furtŭ de cai. ŭ predatŭ tribunalului penalŭ competentŭ.

In fine constatămŭ idea fixă a unui órecare ipoiu bĕtrênŭ şi uriciosŭ, care în preumblările sale oraşŭ aude în continuu pocniturĭ de biciu şi care în colónele diarului »Kronstädter Zeitung« face cătului imputarea, că nu pedepsesce, ca poliţia din Cluşiu, pe turburătorii păcii celŭ puţinŭ cu »jumĕtate« din suma de banĭ ca acolo. Ei bine, cine o sĕ-şĭ pótă prinde tótă diua musce?!

CONVOCARE.

Conformŭ §-lui 13 din statute şi pe basa conclusului p. IX alŭ adunărei generale din 11 Augustŭ 1884, adunarea generală a Reuniunei femeilorŭ române Selagiane pentru anulŭ curinte se convócă pe diua de 11 Augustŭ st. n. a. c. în comuna Băsescĭ.

Membrii Reuniunei şi toţĭ aceia, carĭ se interesézà de progresulŭ reuniunei nóstre, suntŭ învitaţĭ a lua parte în numĕrŭ câtŭ mai mare la acea adunare.

Şiumleu la 18 Iuliu 1885.

Clara Maniu n. Coroianu. presidentă.

A. Cosma. secretarŭ.

CONVOCARE.

Membrii despărţĕmêntului XX alŭ Asociaţiunei transilvane pentru literatura şi cultura poporului românŭ, prin acésta suntŭ rugaţĭ sĕ binevoéscă a se întruni pre Duminecă 23 Augustŭ n. a. c., la adunarea generală a despărţĕmêntului, ce se va ţiné la 10 óre înainte de amédi în Blaşiu.

Blaşiu, în 18 Iuliu n. 1885.

Din şedinţa comitetului:
Antonŭ Micu, direct.

DIVERSE.

Pe ce cheltuesce banii Regina Victoria. — Regina Victoria este fórte avută, ea a făcutŭ multe economii de când se află pe tronŭ. La urcarea sa pe tronŭ, Parlamentulŭ îi votă o listă civilă de 385,000 livre (aprópe 10 milióne de francĭ) sub reserva că, dacă sumele afectate pentru anume cheltuelĭ nu vorŭ fi întrebuinţate, ceea ce va prisosi sĕ se verse la tesaurŭ. Acéstă clausă n'a fostŭ nicĭ odată observată, şi regina a putută sĕ cumpere mai multe domeniĭ în Anglia şi America şi sĕ-şĭ măréscă averea personală, care este de peste 425 milióne. De altmintrelea, regina trăesce fórte simplu, şi dacă n'ar fi parasitele, carĭ trăiescŭ pe lângă dênsa, bugetulŭ sĕu ar fi fórte redusŭ; dar regina, astfelŭ cere tradiţiunea, este încunjurată de personage de înaltă nobleţă, carĭ nu renunţă la marile veniturĭ, ce le suntŭ asigurate. Astfelŭ, administratorulŭ casei, comitele de Sidnei, primesce 50,000 fr. pe anŭ; casierulŭ, lordulŭ Kesington 22.000 fr. pe anŭ; inspectorulŭ casei, majorulŭ generalŭ Cowel, 33,000 fr.; şefulŭ bucătarŭ şi ajutórele lui 275,000 francĭ, etc. etc. Mareşalulŭ curţii primesce 50,000 francĭ; vênătorulŭ şefŭ şi marele scutierŭ 65,000 fr.; acesta din urmă este ducele de Vestminster, omulŭ celŭ mai avutŭ din cele trei regate. Afară de acésta, ei mai au dreptulŭ de a între-ţiné cu cheltuéla reginei şi livréua lorŭ, 1 vizitiu, 4 lachei şi 6 rêndaşĭ. Ducele de Cork, supraveghietorulŭ câniloră de vênătóre primesce 37,000 fr.; ducele de Palban, marele instructorŭ alŭ paserilorŭ de pradă, 63,000 francĭ. (N'a fostŭ nicĭ o dată vr'o pasere de pradă în curte). Generalulŭ lordŭ Paget, ajutatŭ de 8 nobilĭ, supraveghiază grajdurile; fiecare din ei primesce 20,000 francĭ; patru pagĭ primescŭ fie-care câte 2,500 francĭ pe anŭ. Serviciulŭ lorŭ e de a susţiné códa rochei ce regina n'a purtatŭ nicĭ odată. Vinŭ apoi dómnele nobile, »grooms of the robes,« supraveghiătórele, dómnele de toalete, „lady of the bedchamber«, dómnele de onóre etc., carĭ suntŭ tóte ducese, marchise, contese etc. Tóte dómnele primescŭ fiecare câte 20 până la 25 mii de francĭ pe anŭ. In urmă vinŭ preoţii predicatorĭ, alŭ cărorŭ numĕrŭ e fórte mare; apoi medicii şi chirurgii, carĭ suntŭ în numĕrŭ de 16, fără a mai vorbi de o mică armată de chimiştĭ, farmaciştĭ, dantiştĭ, oculuştĭ séu alte specialităţĭ bine plătite.

O mină de săpunŭ. Mina de săpunŭ naturalŭ devine unŭ adevĕrŭ. Diarele din America spunŭ că mai mulţĭ vênătorĭ, cutreerândŭ pădurile Corningului în Ohio, se opriră lângă unŭ munte acoperitŭ cu stâncĭ. Aprinseră unŭ focŭ mare spre a'şĭ pregăti de mâncare. Căldura desfăcêndŭ o bucată de pétră solidă, au rĕmasŭ fórte surprinşĭ vĕdêndŭ că se scurge prin crăpăturĭ o substanţă lipiciósă de o faţă galbenă avêndŭ tăria drojdiilorŭ de zahărŭ. După ce adunară o parte din acéstă substanţă, vênătorii isbutiră sĕ oprescă scursórea ei. Se dice că mai multe probe au fostŭ trimise la himistii de frunte din tóte ţĕrile, şi că ei au dechiaratŭ în unanimitate că acéstă substanţă este unŭ săpunŭ aprópe curatŭ. Ómenii de sciinţă pretindŭ că acestŭ depositŭ trebuie sĕ provină din combinarea lacurilorŭ de potasium şi riurilorŭ de untŭ de lemnŭ, care se găsescŭ în caverne suterane sub imensele aşternuturĭ de cărbunĭ de pămêntŭ, care suntŭ în mare numĕrŭ în Ohio. Sĕ ne aşteptămŭ dér a vedea pe zidurile Parisului anunciurile unei societăţĭ de esploatare, căcĭ se dice că s'a înfiinţatŭ o administraţiune financiară cu unŭ capitalŭ de 200,000 dolarĭ spre a transforma în bancnote acéstă mină de săpunŭ naturalŭ.

Moda la englese. — Dómnele englese începŭ şi ele a păşi din ce în ce mai multŭ pe arena modelelorŭ, şi dacă gustulŭ lorŭ nu e totdéuna esteticŭ, este însă fără îndoială practicŭ. Cu noutate de moda engleză şi fórte practică pentru la ţară suntŭ acuma costumele prea gentile imitândŭ lăptăresele: O fustă fórte încreţită, unŭ corsage de catifea care se închide cu şnurŭ, unŭ fişŭ în trei colţurĭ de fulardŭ cu florĭ, legatŭ de gâtŭ cu unŭ simplu nodŭ; étă întréga toaletă în care fetele cele mai bogate ale Albionului petrecŭ acuma la ţară. Legeritatea Englezelorŭ în societate şi adevĕrata viaţă câmpenéscă cunoscută numai lorŭ se fotograféză minunatŭ chiar în acestŭ alŭ lorŭ portŭ.

***

Schimbare de piele. — Se vorbea acum câte-va dile de casulŭ curiosŭ alŭ unui negru din Georghia, a cărui piele devenea cu timpulŭ şi gradatŭ albă. Astădĭ o depeşe din Ozark, Alabama, anunţă că unŭ omŭ albŭ se metamorfoséză puţinŭ câte puţinŭ în negru. Este unŭ arendaşŭ bogatŭ din Barnos-Cros-Roads, anume Martin Heming, care s'a dusŭ la Ozark, pentru a fi esaminatŭ de medicĭ. Sănĕtatea lui nu s'a alteratŭ de locŭ. A observatŭ însă acum câteva lunĭ că se formau nişte micĭ pete galbene pe pântecele lui. Aceste pete s'au întinsŭ pe nesimţite, devenindŭ negre de culórea ebenului, apoi au apărutŭ şi s'au întinsŭ peste totŭ corpulŭ, devenindŭ cu totulŭ negru.

***

O escrocheriă. — Comitele de Chambord n'a muritŭ! Diarele republicane din apusulŭ Franciei istorisesc o nostimă întêmplare care şi-a avutŭ desnodămêntulŭ înaintea tribunalului corecţionalŭ dela Augers. La Augers, trăia o bĕtrână credinciósă şi regalistă care nu se putea mângâea de mórtea comitelui de Chambord. Unŭ grădinarŭ veni la dênsa într'o di şi îi dise: — Regele n'a muritŭ. Francesii au fostŭ induşĭ în eróre şi înşelaţĭ când s'a anunţatŭ mórtea comitelui de Chambord, căcĭ elŭ trăesce şi este fórte sănătosŭ. Dovadă despre aceste e mişcarea ce pregătesce contra Republicei; a atrasŭ cu sine armata şi marina, şi revoluţiunea va isbucni peste curêndŭ. Bĕtrâna rĕmase încântată. Peste câteva dile grădinarulŭ se întórce cu mutra de unŭ cotŭ. — Maică, Dómne! strigă bĕtrêna, regele a muritŭ! — Nu, regele totŭ trăesce, însĕ este fórte supĕratŭ. Depusese mai multe milióne la d-nulŭ Rotschild spre a face revoluţiunea, dér miliónele au dispărutŭ! Ticălósa de republică le-a înhăţatŭ. Cu tóte acestea grădinarulŭ totŭ nădăjduesce că regaliştii cei bunĭ vorŭ da dovedĭ de generositate, spre a înapoia comitelui de Chambord miliónele carĭ i s'au furatŭ. — Sunt însărcinatŭ sĕ aducŭ subscrierĭ, adaogă grădinarulŭ. Nu voeştĭ sĕ dai ceva? D-na Chevalier dete 1200 de francĭ, strigândŭ cu emoţiune: Ah! cum aşĭ dori sĕ privescŭ faţa regelui meu! Nu ştiu ce aşĭ da pentru acésta. Apoi grădinarulŭ, după ce o făcŭ sĕ jure pe cruce că va păstra secretulŭ, îi destăinui că regele este la Augers unde va lua comanda armatei din Vandea. De atuncĭ d-na Chevalier nu vĕdŭ nicĭ... pe regele, nicĭ pe grădinar — care a fostŭ osânditŭ acum la 6 lunĭ închisóre pentru escrocherie.

BIBLIOGRAFIĂ.

D-lŭ Titu Budu, parochŭ-protopŭ în Satu-Şugatagŭ (Falu-Sugatag u. p. Akna-Sugatag, Máramaros-megye) va scóte „**Tipiculŭ**“, pentru care a şi esmisŭ cóle de prenumeraţiune. Partea ântêia a »Tipicului« va trata despre oficiile sacre; a doua despre rênduelĭ la sfinţirea bisericilorŭ nouĕ, vestmintelorŭ, vaselorŭ bisericeşcĭ, cruciloră, praporilorŭ etc.; a treia despre modulŭ iniţiărei şi primirei celorŭ de religiune strĕină în sânta religiune gr.-cath. unită. Preţulŭ: 1 fl. 10 cr. esemplarulŭ.

D-lŭ Iónŭ Papiu, preotŭ în Gherla (Szamosujvár) a publicatŭ cartea: **Resultatele filosofiei** séu cunoşcinţele mai de frunte despre natura spirituală a omului, despre relaţiunile şi scopulŭ lui finalŭ,—espuse 'n modŭ poporalŭ de doctorulŭ de filosofiă Iosifŭ Frapporti — în limba română. Costă 60 cr; se póte procura la autorŭ şi librării. La 1882 a mai publicatŭ „Doctorulŭ sufletescŭ şi sfaturile lui“ — 10 cr. Primesce prenumeraţiunĭ la opurile: 1) Cuvêntărĭ bisericeşcĭ, tom. III dela Dumineca vameşului şi fariseului până la a Rusaliilorŭ; preţulŭ 1 fl. 50 cr. în bolte va fi 2 fl.; 2) Orientulŭ catolicŭ 1 fl. 50 cr., în bolte va fi 2 fl.

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 23 Iuliu st. n. 1885.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.08	Vênd.	8.81
Argint românesc	»	8.70	»	8.75
Napoleon-d'orĭ	»	9.84	»	9.86
Lire turcescĭ	»	11.15	»	11.20
Imperialĭ	»	10.10	»	10.15
Galbenĭ	»	5.84	»	5.87
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	122.	»	123.5
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 22 Iuliu st. n 1885

Rentă de aurŭ 4%	98 25
Rentă de hârtiă 5%	92 60
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	148 75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98 30
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	123.
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	108.50
Bonurĭ rurale ungare	102.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	102.27
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	101.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.50
Bonurĭ rurale transilvane	101.75
Bonurĭ croato-slavone	102
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	97 50
Imprumutulŭ cu premiu ung.	119 50
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	112.—
Renta de hărtiă austriacă	82 85
Renta de arg. austr.	83 60
Renta de aurŭ austr.	109 20
Losurile din 1860	139 50
Acţiunile băncei austro-ungare	871.—
Act. băncei de creditŭ ung.	291 25
Act. băncei de creditŭ austr.	281.50
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 88
Napoleon-d'orĭ	9.89—
Mărcĭ 100 împ. germ.	61.30
Londra 10 Livres sterlinge	124.90

Anunţămŭ acelorŭ onoraţĭ cetitorĭ, carivorŭ binevoi a se aboná la fóia nóstră de aicĭ încolo că avemŭ încă în reservă numerĭ dela începutulŭ anului 1885, prin urmare potŭ sĕ aibă colecţiunea întrégă.

Administratiunea »Gaz. Trans.«

Sz. 4177/1885 tk.

Árverési hirdetmény.

Kalin Nicolae brassói lakos utóajánlata folytán Szörés i Dávid végrehajtatónak Koliban Radu végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében az idei 3957 sz. végzés folytán az idei April 30-án megtartott árverés helytelennek nyilvánittatik s a végrehajtási törvény 187 § alapján a végrehajtási árverés a brassói kir. törvényszék területén levő a brassói 3040 sz. tjkben A † a foglalt 3564, 3565 valamint a 8174 sz. tjkben A † a foglalt 3568/1 hr. sz. fekvőkre 1064 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendeltetik.

Az árverés megtartására határidőül 1885 évi August hó 10. napjának d. e. 9 órája ezen kir. tszék tkvi helyiségében tűzetik ki.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben vagy az 1881, 60 t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881 November 1-én 3333 sz. a. kelt m. kir. I. M. rendelet 8%-ban kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881, 60 t. cz. 170 § értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételárt két egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés napjától számitandó 15 nap alatt a másodikat ugyanazon naptól számitandó 15 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számitandó 6%-os kamatokkal együtt az 1881 évi Decb. 6-án 39415 I. M. sz. alatt kelt rendeletben előirt modon a helyi kir. adóhivatalnál, mint birói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámittatni.

Az ezen árverési hirdetmény kibocsátásával egyidejüleg megállapitott árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen k. biróság mint tkvi hatóságnál és a városi tanácsnál tekinthetők meg. Az elrendelt árverés a fennirt tjkben feljegyeztetni, ezen árverési hirdetmény egy példánya a biróság hirdetményi táblájára kifüggesztetni továbbá kifüggesztés végett, az árverési feltételek pedig megtekinthetés végett egy-egy példányban a városi tanácsnak nem különben ezen árverési hirdetmény 1—1 példánya Sztpéter és Sz.-Hermány szomszédos községekben a helybeli szokás szerint azonnali körözés végett a nevezett községek elöljáróságaihoz megküldetni és tekintve, hogy a kikiáltási ár 300 frt. meghalad, ezen árverési hirdetménynek törvényszerű kivonata a „Brassó," czimü helyi lapban leendő közzététel végett vegrehajtató ügyvédjének kiadatni rendeltetik a ki utasittatik, hogy a közzétételt igazaló lappéldányt az árverés foganatositására kiküldöttnek adja át. Ezen árverési hirdetmény az egyidejüleg megállapitott árverési feltételekkel együtt érdekelteknek kézbesittetni rendeltetik.

Brassó, 1885 Május 16-án.

A kir. törvényszék mint telekkvi hatóság.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia Predealŭ-Budapesta şi pe linia Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta a călei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	5·00	7.45	—
Predealŭ (	—	9 45	12.50	—
Predealŭ (	—	9.47	1.09	—
Timişŭ	—	10.11	1.40	—
Braşovŭ (	—	10.44	2.27	—
Braşovŭ (	6.22	10.51	2.55	—
Feldióra	7.01	11.18	3.38	—
Apatia	7.33	11.36	4.17	—
Agostonfalva	8.01	11.51	4.47	—
Homorodŭ	8.45	12.23	5.42	—
Haşfaleu	10.10	1.19	7.37	—
Sighişóra (	10.29	1.30	8.0	—
Sighişóra (	10.39	1.37	8.21	—
Elisabetopole	11.19	2.05	9 05	—
Mediaşŭ	11.54	2.25	9.43	—
Copsa mică	12.12	2.36	10.02	—
Micăsasa	12.56	—	6.20	—
Blaşiu	1.30	3.13	6.59	—
Crăciunelŭ	1.45	—	7.15	—
Teiuşŭ	2.11	3.40	7.43	—
Aiudŭ	2.55	4.01	8.29	—
Vinţulŭ de susŭ	3.17	—	8.55	—
Uióra	3.24	—	9.04	—
Cucerdea	3.31	4.24	9 12	—
Ghirisŭ	4.09	4.49	10 23	—
Apahida	5.36	—	12.32	—
Cluşiu (	5.56	5.58	12.59	—
Cluşiu (	6.08	6.08	—	8.00
Nedeşdu	6.29	—	—	8.34
Ghirbĕu	6.45	—	—	8.59
Aghirişŭ	7.00	—	—	9.34
Stana	7.26	—	—	10.16
Huiedinŭ	7.48	7.14	—	11.04
Ciucia	8.28	7.43	—	12 17
Bucia	8.47	—	—	12.4
Bratca	9.06	—	—	1.21
Rév	9.26	8 22	—	2.05
Mező-Telegd	10 01	8.48	—	3.08
Fugyi-Vásárhely	10.20	—	—	3.39
Várad-Velinţe	10.30	—	—	3.55
Oradia-mare (	10.37	9.13	—	4.05
Oradia-mare (	10.51	9.18	10.37	—
P. Ladány	12.37	10.31	12 54	—
Szolnok	2 58	12.07	4.45	8.22
Buda-pesta	6 00	2.10	10.05	10.30
Viena (	6.35	2.45	10.50	—
Viena (	3.00	8 00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	—	7.15	—	—	—
Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	8.0?
Szolnok	10.37	3.4	7.2?	9.11	11.4?
P. Ladány	1.44	5.21	8.27	11.26	2.31
Oradea mare	5.33	6.41	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.45	2.00	—
Fugyi-Vásárhely	—	—	9 59	2 11	—
Mezö-Telegd	—	7.14	10.28	2.31	—
Rév	—	7.42	11.36	3.18	—
Bratca	—	—	12.10	3.41	—
Bucia	—	—	12.43	4.01	—
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriş	—	—	4.0?	5.50	—
Ghirbĕu	—	—	4.18	6.02	—
Nedeşdu	—	—	4.36	6.24	—
Cluşiu (	—	10.01	5.05	6.43	—
Cluşiu (	12 05	10.16	—	7.0?	—
Apahida	12.31	—	—	7.26	—
Ghiriş	2.16	11.24	—	8.51	—
Cucerdea (	3.12	11.43	—	9.31	—
Cucerdea (	3.32	11.45	—	9.43	—
Uióra	3.41	—	—	9.51	—
Vinţulŭ de susŭ	3.50	—	—	9.58	—
Aiudŭ	4.25	12.08	—	10.24	—
Teiuşŭ	4.50	12.22	—	10.44	—
Crăciunelŭ	5.41	—	—	11.28	—
Blaşŭ	6.0?	12 57	—	11.44	—
Micăsasa	6.40	—	—	12.18	—
Copşa mică	7.00	1.27	—	12.36	—
Mediaşŭ	[illegible]	1.45	—	1.22	6.01
Elisabetopole	—	2.06	—	1 56	6.40
Sigişóra	—	2.31	—	2.34	7.20
Haşfaleu	—	2.50	—	3.02	8.01
Homorod	—	3.48	—	4.41	10.05
Agostonfalva	—	4.19	—	5 30	11.02
Apatia	—	4.34	—	6.03	11.3
Feldióra	—	4.53	—	6.35	12.14
Braşovŭ (	—	5.20	—	7.14	1.09
Braşovŭ (	—	5 3	—	—	1.50
Timişŭ	—	6.07	—	—	2.48
Predealŭ (	—	6 32	—	—	3.23
Predealŭ (	—	7.30	—	—	4.56
Bucurescĭ	—	11.35	—	—	9.40

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.09	—	3.56
Alba-Iulia	11.46	—	4.2?
Vinţulŭ de josŭ	12 20	—	4.53
Şibotŭ	12.52	—	5.19
Orăştia	1 19	—	5.41
Simeria (Piski)	1.48	—	6.08
Deva	2 35	—	6.39
Branicica	3.04	—	7.04
Ilia	3.36	—	7.29
Gurasada	3 50	—	7.41
Zam	4 25	—	?.12
Soborşin	5 09	—	8.49
Bĕrzova	5.56	—	9.29
Conopŭ	6.18	—	9.49
Radna-Lipova	6.57	6 14	10 23
Paulişŭ	7.12	6.30	10.37
Gyorok	7.27	6.47	10.52
Glogovaţŭ	7.56	7.17	11 18
Aradŭ	8 10	7.32	11.32
Szolnok (	2.39	12.00	4 5?
Szolnok (	3 16	12.14	5.10
Budapesta	7.10	2.10	8.16
Viena	—	8.00	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus
Viena	11.00	7.15	—
Budapesta	8.05	1.45	8.0?
Szolnok (	11 02	3.44	11 40
Szolnok (	11 12	4.02	12 00
Aradŭ	3 37	7 53	6.?5
Glogovaţŭ	4.13	—	6.19
Gyorok	4 38	—	6.4?
Paulişŭ	4.51	—	7.00
Radna-Lipova	5.10	—	7.23
Conopŭ	5.38	—	7.51
Bêrzova	5.57	—	8.10
Soborşin	6 42	—	5.58
Zam	7.14	—	9.28
Gurasada	7 43	—	9.56
Ilia	8.01	—	10.17
Branicica	8.21	—	0.3?
Deva	8.47	—	11.05
Simeria (Piski)	9 05	—	11.24
Orăştiă	10 10	—	12.24
Şibotŭ	10 43	—	12.5?
Vinţulŭ de josŭ	11.04	—	1.22
Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Teiuşŭ	12 05	—	2.?4

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12 55	8.25
Aradulŭ nou	6.25	1.21	8.36
Németh-Ságh	6.50	1.46	8.54
Vinga	7.19	2 18	9 13
Orczifalva	7.38	2 36	9 25
Merczifalva	7.56	2.53	9 36
Timişóra	8.42	3.40	10 06

Simeria (Piski) Petroşeni

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Simeria	6 3?	11.?0	2.23
Streiu	7 05	12.27	3.00
Haţegŭ	7 53	1 19	3 ?9
Pui	8 ?6	2 10	4.4?
Crivadia	9.33	2.57	5.28
Baniţa	10.11	3.35	6.07
Petroşenĭ	10.43	4.?4	6. 9

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.07	12.25	5 00
Merczifalva	6.40	1.?6	5.50
Orczifalva	6.51	1.34	6.07
Vinga	7.03	2.04	6.32
Németh-Ságh	7.23	2.25	6 53
Aradulŭ nou	7.40	2.54	7.24
Aradŭ	7 50	3 10	7.40

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.
Petroşenĭ	6 49	9 33	5.?8
Baniţa	7 27	10.14	6.0?
Crivadia	8.06	10 54	6.45
Pui	8.50	11 37	7.?6
Haţegŭ	9.31	12.17	8 02
Streiu	10.16	12.58	8.44
Simeria	10.53	1.35	9.18

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.